

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทสำคัญต่อสาธารณชนในสังคมประชาธิปไตย ซึ่งทำหน้าที่ให้ข่าวสาร ความรู้ ความคิดเห็น ความบันเทิง ต่อประชาชน และมีอิทธิพลต่อความคิดของประชาชนในเรื่องต่างๆ อาทิ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ หนังสือพิมพ์ช่วยประสานความเข้าใจระหว่างประชาชนต่อประชาชน และระหว่างประชาชนกับรัฐบาลได้เป็นอย่างดี (มนต์ชัย นินนาทนนท์, 2527: 1)

โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีอิทธิพลต่อกำนิยมในสังคม ต่อขนบธรรมเนียมประเพณีอันค้ำจุนของประชาชน สามารถโน้มน้าวประชามติได้อย่างกว้างขวาง และยังสามารถปลุกฝังทัศนคติต่าง ๆ แก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่สำคัญในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เพราะสามารถเป็นกระจกสะท้อนความต้องการของประชาชนและสังคมต่อรัฐบาล และทำหน้าที่เสนอข่าวของรัฐบาล เพื่อให้ประชาชนทราบและปฏิบัติตาม เมื่อหนังสือพิมพ์มีความสำคัญเช่นนี้ หนังสือพิมพ์จึงต้องตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของตน ให้เหมาะสมกับที่ได้รับความไว้วางใจและได้รับยกย่องว่าเป็นฐานันดร ๔ หนังสือพิมพ์ควรยึดมั่นอยู่ในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ไม่เห็นแก่อำมิจสินจ้างใด ๆ หรือตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่นหนึ่งผู้ใด หรือ พรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใด การรายงานข่าวจะต้องถูกต้องและเชื่อถือได้ ไม่บิดเบือนความจริง มีความยุติธรรม และไม่มอมเมาประชาชน นอกจากนี้ยังจะต้องทำหน้าที่ให้สาระความรู้ข้อคิดเห็นและความบันเทิง ในทางที่ถูกต้องที่ควรอีกด้วย (ฮ้างแล้ว: 1)

นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เอกชนเป็นผู้ดำเนินการ ทำให้สามารถแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ได้เต็มที่ หนังสือพิมพ์เป็นสินค้าทางสมอง ทางปัญญา เป็นการขายความคิด เป็นสื่อกลางความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ช่วยจัดช่องว่างต่าง ๆ ในสังคมที่เกิดขึ้น ปลุกฝัง หรือเสริมสร้างความรู้สึกร่วมกันอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ และป้องกันความขัดแย้งในกลุ่มชนเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา ตลอดจนการจูงใจและเร่งเร้า ความรู้สึกที่จะพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญในทุกๆ ด้าน(การสำรวจทัศนคติของประชาชนที่มีต่อหนังสือพิมพ์ไทย, 2526: 2)

โดยทั่วไปหนังสือพิมพ์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทตามลักษณะเนื้อหาของข่าว คือ หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณและหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ โดยมีรูปแบบการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ไม่เหมือนกัน

หนังสือพิมพ์ปริมาณ(Popular Newspapers) ส่วนใหญ่จะมุ่งให้ความสำคัญต่อข่าวสารประเภทเร้าอารมณ์ตื่นเต้น และข่าวเบาะ ซึ่งเป็นข่าวที่คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ รูปแบบการจัดหน้าจะเน้นด้านดึงดูดใจ หัวือหวา และเร้าอารมณ์ผู้อ่านให้มากที่สุด จำนวนจำหน่ายค่อนข้างสูง (มาลี บุญศิริพันธ์, 2534: 2-3)

จากผลการสำรวจหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เป็นหนังสือพิมพ์ที่มียอดการจำหน่ายสูงที่สุดในปัจจุบัน โดยมีจำนวนผู้อ่านถึง 12,172,000 คน (Regional Media ,1997) จะเห็นได้ว่ามีผู้นิยมอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเป็นจำนวนมาก ผลการวิจัยของ กรรณิกา ศรีสวัสดิ์ วิชัย (2533) พบว่าในเรื่องความเชื่อถือประชาชนที่มีต่อหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จะแตกต่างกัน มากน้อยขึ้นอยู่กับเขตที่อยู่อาศัย เพศ อายุ รายได้ อาชีพ และระดับการศึกษาของประชาชน กล่าวคือ คนในเขตจังหวัดใกล้เคียงจะมีความเชื่อถือต่อหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากกว่าในเขตกรุงเทพมหานคร เพศหญิงจะให้ความเชื่อถือมากกว่าเพศชาย ผู้ที่มีอายุน้อยจะให้ความเชื่อถือต่อหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากกว่าผู้ที่มีอายุมาก เป็นต้น ส่วนทัศนคติของประชาชนที่มีต่อหนังสือพิมพ์ไทยรัฐพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกันจะมีทัศนคติที่แตกต่างกันด้วย

ส่วนหนังสือพิมพ์คุณภาพ (Quality Newspapers) เป็นหนังสือพิมพ์ที่มุ่งให้ความสำคัญกับข่าวสารที่เน้นหนักทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และปัญหาในหลาย ๆ ด้าน ข่าวสารมีลักษณะเป็นข่าวหนัก เหมาะสำหรับผู้คนที่สนใจอยู่ในวงการ ผู้อ่านมีจำนวนค่อนข้างจำกัดและน้อยกว่าผู้อ่านหนังสือพิมพ์ปริมาณ ดังนั้นจำนวนจำหน่ายจึงต่ำกว่า และคนมักจะให้ความเชื่อถือและมีทัศนคติในด้านบวกมากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ

หนังสือพิมพ์มติชน จัดเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพฉบับหนึ่ง ซึ่งมีจำนวนผู้อ่านถึง 1,175,000 คน (Regional Media ,1997: 55) ส่วนใหญ่นำเสนอข่าวสารที่เน้นหนักทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม รูปแบบการจัดหน้าเรียบง่าย ไม่หวือหวา ผู้อ่านมีจำนวนน้อย ส่วนใหญ่เป็นผู้อ่านที่มีระดับการศึกษาสูง และให้ความเชื่อถือต่อหนังสือพิมพ์มติชนมาก

ในด้านความเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ระดับความเชื่อถือของประชาชนต่อหนังสือพิมพ์นี้แตกต่างกันไปตามประเภทของหนังสือพิมพ์ และชนิดของปัญหาหรือประเด็นที่เกิดขึ้น หนังสือพิมพ์ไม่ได้รับความเชื่อถือจากประชาชนเท่ากันหมดทุกฉบับ บางฉบับประชาชนนิยมเชื่อถือมาก และบางฉบับไม่เป็นที่เชื่อถือมากนัก และอาจมีปัญหว่า ประชาชนเชื่อถือหนังสือพิมพ์โดยส่วนรวมมากน้อยแค่ไหนหรือไม่ด้วย สำหรับเรื่องนี้ยังไม่มีหลักฐานข้อพิสูจน์ที่แน่นอนสำหรับอ้างอิงได้(มานิต วรินทร์เวช, 2507: 6)

ในระบบเศรษฐกิจทุนนิยมเสรีที่ถือการแข่งขันเป็นหัวใจสำคัญ ผู้ผลิตสินค้าทุกชนิดมีเป้าหมายอยู่ที่ผลผลิตสูงสุดและกำไรสูงสุด จะทำอะไรให้สินค้าที่ผลิตออกมาสู่ตลาดเป็นที่นิยมของประชาชนอยู่ได้เป็นเวลานานที่สุดเท่าที่จะนานได้ หนังสือพิมพ์ก็เช่นกันเป็นสินค้าชนิดหนึ่งที่หลีกเลี่ยงภาวะดังกล่าวนี้ไม่พ้น จะแตกต่างกันที่ลักษณะของสินค้าเท่านั้น แต่ทั้งนี้มิได้เป็นการจำกัดแน่นอนว่า หนังสือพิมพ์ที่ดีที่สุดจะต้องเป็นหนังสือพิมพ์ที่มียอดการจำหน่ายสูงสุดเสมอไป(สันติภาพ สถาพร, 2527: 92)

หน้าที่ของหนังสือพิมพ์โดยทั่วไปส่วนใหญ่เชื่อว่าจะมีอยู่เหมือนกัน ไปเสียทั้งนั้นก็หาไม่ หนังสือพิมพ์ที่มีจุดมุ่งหมายให้ความบันเทิงก็มี และหนังสือพิมพ์ที่มีจุดมุ่งหมายในแง่ของความเคร่งครัดหนักแน่นก็มีเช่นเดียวกัน ชุมชนของเราย่อมต้องการทั้งหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณและหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ความดำรงอยู่ของหนังสือพิมพ์ก็เพื่อเสนอข่าวสารที่เป็นสาระ ตรงไปตรงมามีหลักฐานที่แน่ชัด และเสนอข่าวสารนั้นด้วยวิธีการที่ถูกต้อง(สุภา ศิริमानนท์, 2502)

ในเรื่องของบทบาทและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ ปัจจุบันจะเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ยังไม่ทำหน้าที่ของตนดีพอ และยังไม่รับผิดชอบต่อสังคมเท่าที่ควร ทำให้หนังสือพิมพ์ขาดคุณภาพและไม่เป็นที่น่าเชื่อถือของผู้อ่าน จากงานวิจัยเรื่องทัศนคติของประชาชนที่มีต่อหนังสือพิมพ์ไทย(2526) พบว่าประชาชนที่ได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรี ข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์คือ มีความคิดเห็นว่าการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร

ด้วยเหตุนี้เองผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะสำรวจทัศนคติในด้านต่างๆของผู้อ่าน ที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ปริมาณและหนังสือพิมพ์คุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อ่านที่เป็นนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นปัญญาชนของชาติ เป็นมวลชนกลุ่มหนึ่งในสังคมไทยที่มีบทบาทต่อสังคม มีความคิดเห็นและความเชื่อมั่นในตัวเองสูง ประกอบกับเป็นผู้มีความรู้ดีที่คนทั่วไปให้ความสำคัญ เพราะนิสิต

นักศึกษาสามารถเป็นผู้นำความคิดเห็นทางสังคมได้ นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยใน กรุงเทพมหานครนั้น ดำรงชีวิตอยู่ในเมืองหลวงที่เป็นศูนย์กลางความเจริญของประเทศ มีความใกล้ชิดกับสถาบันสำคัญต่างๆ เช่น สถาบันทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เยาวชนกลุ่มนี้อยู่ในวัยหนุ่มสาวที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง มีพลังในการแสดงความคิดเห็นและต้องการให้ความคิดเห็นของตนเป็นที่ยอมรับในสังคม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า น่าจะได้มีการศึกษาทัศนคติของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยใน กรุงเทพมหานครที่มีต่อหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชนในด้านต่าง ๆ เพราะเรื่องเหล่านี้เป็นเพียงแต่ความคิด ความรู้สึกของคนโดยทั่วไปที่มีต่อหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชนเท่านั้น ซึ่งยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้มาก่อน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านความรับผิดชอบต่อความถูกต้องในการรายงานข่าว
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านความยุติธรรมในการรายงานข่าว
3. เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านความเป็นอิสระจากแรงกดดัน
4. เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านความพอเพียงของเนื้อหา
5. เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านการเป็นตัวแทนของชุมชน
6. เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านการตรวจสอบรัฐบาล
7. เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านการรักษาผลประโยชน์ของสาธารณชน
8. เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านความรับผิดชอบต่อเนื้อหาโฆษณา
9. เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านการเสนอเนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม
10. เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลักษณะทางประชากร ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน

ปัญหานำวิจัย

1. นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน ในด้านความรับผิดชอบต่อความถูกต้องในการรายงานข่าวอย่างไร แตกต่างกันหรือไม่
2. นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านความยุติธรรมในการรายงานข่าวอย่างไร แตกต่างกันหรือไม่
3. นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านความเป็นอิสระจากแรงกดดันอย่างไร แตกต่างกันหรือไม่
4. นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านความพอเพียงของเนื้อหาอย่างไร แตกต่างกันหรือไม่
5. นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านการเป็นตัวแทนของชุมชนอย่างไร แตกต่างกันหรือไม่
6. นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านการตรวจสอบรัฐบาลอย่างไร แตกต่างกันหรือไม่
7. นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านการรักษาผลประโยชน์ของสาธารณชนอย่างไร แตกต่างกันหรือไม่
8. นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านความรับผิดชอบต่อเนื้อหาโฆษณาอย่างไร แตกต่างกันหรือไม่
9. นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ในด้านการเสนอเนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรมอย่างไร แตกต่างกันหรือไม่
10. นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชนแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาเฉพาะทัศนคติของนิสิตนักศึกษากรุงเทพมหานครที่อ่าน หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน ในมหาวิทยาลัย 4 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และมหาวิทยาลัยสยาม

2. ศึกษาเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน ทั้งหมด 9 ด้าน ได้แก่

1. ความรับผิดชอบต่อความถูกต้องในการรายงานข่าว
2. ความยุติธรรมในการรายงานข่าว
3. ความเป็นอิสระจากแรงกดดัน
4. ความพอเพียงของเนื้อหา
5. การเป็นตัวแทนของชุมชน
6. การตรวจสอบรัฐบาล
7. การรักษามลประโยชน์ของสาธารณชน
8. ความรับผิดชอบต่อเนื้อหาโฆษณา
9. การเสนอเนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม

คำนิยามศัพท์

ทัศนคติ	หมายถึง	ความรู้สึก ความคิดเห็น และอารมณ์ ของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชนในด้านต่างๆ โดยอาจเป็นทัศนคติที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่มีความเห็น ไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
นิสิตนักศึกษา	หมายถึง	ผู้ที่เรียนอยู่ในระดับปริญญาตรีทั้งชายและหญิง ชั้นปีที่ 1-4 ในคณะต่าง ๆ ที่เปิดสอนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และมหาวิทยาลัยสยาม

หนังสือพิมพ์	หมายถึง	สิ่งพิมพ์ที่ไม่ใช่ปก มีชื่อจำหน่ายที่มีลักษณะเป็นกระดาษใหญ่ มีจำนวนหลายแผ่น ออกจำหน่ายเป็นรายวันติดต่อกัน ลงพิมพ์ข่าว, บทความ, บทวิพากษ์วิจารณ์, บทวิเคราะห์ เป็นต้น
หนังสือพิมพ์คุณภาพ	หมายถึง	หนังสือพิมพ์ที่มุ่งให้ความสำคัญต่อข่าวสารที่เน้นหนักทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เนื้อหาส่วนใหญ่ประกอบด้วยข่าว และบทความประเภทนักส่องหรือประเภทผู้อ่านได้รับความพอใจซ้ำ ลักษณะการจัดหน้าเรียบง่าย ไม่หวือหวา ในที่นี้หมายถึงหนังสือพิมพ์มติชน
หนังสือพิมพ์ปริมาณ	หมายถึง	หนังสือพิมพ์ ที่มุ่งให้ความสำคัญต่อข่าวสารประเภทเร้าอารมณ์ ตื่นเต้น เนื้อหาส่วนใหญ่ประกอบด้วยข่าวหรือบทความประเภทเบาสมองหรือเนื้อหาประเภทที่ผู้อ่านได้รับความพอใจทันที ลักษณะการจัดหน้ามีสีสรรหวือหวา เน้นภาพประกอบเป็นส่วนสำคัญของข่าว จำนวนจำหน่ายสูง ในที่นี้หมายถึง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
การปฏิบัติหน้าที่	หมายถึง	<p>การทำหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชนในด้านต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> -ด้านความรับผิดชอบต่อความถูกต้องในการรายงานข่าว -ด้านความยุติธรรมในการรายงานข่าว -ด้านความเป็นอิสระจากแรงกดดัน -ด้านความพอเพียงของเนื้อหา -ด้านการเป็นตัวแทนของชุมชน -ด้านการตรวจสอบรัฐบาล -ด้านการรักษาผลประโยชน์ของสาธารณชน -ด้านความรับผิดชอบต่อเนื้อหาโฆษณา -ด้านการเสนอเนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม

ความรับผิดชอบต่อความถูกต้องในการรายงานข่าว	หมายถึง	การทำหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวเรื่องราวต่าง ๆ ด้วยความเป็นจริง ถูกต้อง และไม่รายงานข่าวที่ดูน่าตื่นเต้นเกินจากเหตุการณ์จริง
ความยุติธรรมในการรายงานข่าว	หมายถึง	ความไม่ลำเอียงในการเสนอข่าว การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมือง กลุ่มบุคคล
การเป็นตัวแทนของชุมชน	หมายถึง	การทำหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในการเป็นปากเป็นเสียงเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนโดยทั่วไป
ความเป็นอิสระจากแรงกดดัน	หมายถึง	ความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์โดยไม่ถูกแทรกแซง ขัดขวาง หรือถูกกดดันจากบุคคล กลุ่มผลประโยชน์ หรือองค์กรใด ๆ
ความพอเพียงของเนื้อหา	หมายถึง	ความสมบูรณ์ของการรายงานข่าวต่าง ๆ ตามความรู้สึของผู้อ่านที่ช่วยให้ผู้อ่านทันต่อเหตุการณ์ และได้รับข่าวสารในทุก ๆ ด้านทั้งในประเทศและต่างประเทศ เมื่อผู้อ่านอ่านแล้วสามารถเข้าใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง
การตรวจสอบรัฐบาล	หมายถึง	หน้าที่ในการรายงานข่าวเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐบาลในทางที่ถูกต้อง และไม่ถูกต้อง และเมื่อมีเรื่องที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐบาล หนังสือพิมพ์ก็จะเปิดโปงปัญหานั้นต่อประชาชนให้ได้ทราบข้อเท็จจริง

การรักษาผลประโยชน์ ของสาธารณชน	หมายถึง	การรักษาผลประโยชน์สาธารณชนมากกว่าผลประโยชน์ของหนังสือพิมพ์
ความรับผิดชอบต่อนโยบายโฆษณา หมายถึง		การปกป้องผู้อ่านให้พ้นจากการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ หรือขัดต่อกฎหมาย, จริยธรรม และศีลธรรม
การเสนอเนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม หมายถึง		ภาพ ข่าวดู หรือ บทความของหนังสือพิมพ์ที่ผู้อ่านเห็นว่าขัดกับค่านิยม จริยธรรม หรือบรรทัดฐานอันดีงามของสังคม
ลักษณะทางประชากร	หมายถึง	เพศ ภาวะ ชั้นปีที่ศึกษา อาชีพของบิดา-มารดา ระยะเวลาการอ่านหนังสือพิมพ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบทัศนคติในด้านต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน
2. เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชนเพื่อให้เข้ากับกลุ่มผู้อ่านที่เป็นนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย
3. เป็นแนวทางให้แก่ผู้ดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์ ในการจัดเสนอเนื้อหา และเรื่องราวต่างๆ ลงในหนังสือพิมพ์ของตนด้วยความถูกต้อง เพียงตรง เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและความพอใจของผู้อ่าน